

THEATERFESTIVAL 'S-HERTOGENBOSCH
BOULEVARD

Terugblik Theaterfestival Boulevard 2022

Beste lezer,

Stoel, bank, fauteuil. De kans is groot dat je nu zit. Je? Ja, naar goed Brabants gebruik laten we onnodig voutsvoeren achterwege en kiezen we voor de aanspreking die past bij vrienden en bekenden. Zonder aarzelen rekenen we je tot die groep.

Ook al zit je, toch ga je een wandeling maken. Met je ogen, met je geest. Hier, in dit boekje. Want wandelen is goed voor het geheugen stellen hersenonderzoekers. Een neurologische verhandeling gaan we je besparen, maar wandelen vergroot de omvang van je hippocampus. Dat hersendeel heb je nodig om herinneringen op te slaan.

In dit boekje lopen we een eind met je op, langs foto's en persoonlijke verhalen over Theaterfestival Boulevard 2022. De auteurs zijn maker, artiest of medewerker. Onderweg iets drinken? Zorg dat je een thermosfles binnen handbereik hebt of loop tussentijds naar je koelkast. Alvast een mooi vooruitzicht: bij aankomst op de laatste bladzijde is de kans groot dat de zonbeschenen achtendertigste editie van Boulevard nog sterker in je geheugen gegrift staat.

Fijne wandeling en hartelijke groet,

Team Theaterfestival Boulevard

P.S. Voor in je agenda: de negenendertigste editie van Boulevard vindt plaats van do 3 t/m zo 13 augustus 2023

Voorwoord bij een wandeling

HET ZUIDELIJK TONEEL/CLUB GEWALT | NL | Dri, vier, flirt mit mir

Wachten op Francine

Een huis in de bosjes. Met mannen erin die niet wars van roes zijn. *NarcoSexuals* is een performance van Dries Verhoeven met de impact van een teiltje water – recht in je gezicht. Koud of warm water? Hendrik de Pecker biedt een handdoek en geeft antwoord in zijn terugbliktekst *Francine*.

©Karin Jonkers

Tijdens het repetitieproces hebben we een bezoeker bedacht. Een vrouw. We gaven haar kort haar en een twee-onder-een-kap-woning in Den Bosch. Ze had een gezin en een fiets met fietstassen. We lieten haar onderweg naar de voorstelling stoppen bij een café om daar met een vriendin nog even gezellig wat wijntjes te drinken. We noemden haar Francine. In de repetities graptten we dat het ultieme

doel van de voorstelling was om haar zo ver te krijgen dat ze het huis binnen zou willen komen. We wisten dat dit onwaarschijnlijk was, toch hoopten we het.

Chemsex

We waren zenuwachtig over de komst van Francine, want Francine was zo iemand die zin had in een lekker avondje theater. Ze zou aan komen lopen bij het huis en zien hoe het gevuld was met naakte mannen. Kijkend naar de performance zou ze versted staan. Ze zou niet kunnen begrijpen dat je mee zou doen aan zoiets als een chemsex- orgie en al helemaal niet hoe je er kunst over zou kunnen

maken. Ze zou denken aan haar eigen kinderen, aan hoe die hun billen tegen het raam zouden drukken voor al die bezoekers en wat die mensen wel niet moesten denken. Ze zou weglopen, ontevreden dingen fluisteren tegen de vriendinnen met wie ze hiernaartoe was gekomen. Ze zou naar de kassa gaan en het geld van hun kaartjes teruggeisen. Ze zou zeggen dat het verschrikkelijk is, wat hier gebeurt.

Ze zou zeggen dat het verschrikkelijk is, wat hier gebeurt.

Ze zou zeggen dat het verschrikkelijk is, wat hier gebeurt.

Genot

Het erge hieraan was niet dat ze haar geld terug zou vragen, maar dat ze na het zien van de voorstelling naar huis zou gaan. Dat ze daar zou gaan praten over die zielige jongens die op zoek naar genot hun leven op het spel zetten. En over hoe ze het zich niet voor kan stellen dat je ooit zoiets abjects zou kunnen doen. De afstand tussen haar en de wereld van de chemsex zou onoverbrugbaar vergroot zijn. Er zijn uiteindelijk geen Francines komen kijken. Wel mensen. Er was iemand die, toen de ambulance een performer meenam, vroeg of ze mee mocht rijden. Ze wilde weten of het wel goed ging met de jongen. Ze wilde er voor hem zijn. Er was iemand die, toen de voordeur openging, naar binnenliep. Daar heeft ze Stefano, die naakt en bezweet was, vastgepakt alsof ze wilde laten weten dat het goed was, dat ze het begreep. We weten niet precies waarom ze het deed. Of wie ze was, of hoe ze eigenlijk heette. We weten wel dat ze daar voor vijf minuten hebben gestaan. Elkaar omarmend in de gang.

Hendrik de Pecker, stagiaire tekst en regie *NarcoSexuals*

RIGHTABOUTNOW INC. | NL | Queen of Disco

DRIES VERHOEVEN | NL | The NarcoSexuals

IRIS VAN PEPPEN | NL | ATELIER: That moment silence was so loud

BO TARENSKEEN | NL | Het Indisch Interieur

LOST DOG/BEN DUKE | GB | A Tale of Two Cities

©Karin Jonkers

©Karin Jonkers

“Ik wil andere vrouwbeelden scheppen”

De Explosieven Opruimingsdienst maakte overuren op Boulevard. *Nothing Ontploffing* van Elmer bleek – in weerwil van de geruststellende titel – allerm minst nat vuurwerk. Integendeel: het was ontwrichtender dan semtex. Schrijver Teddy Tops blikt terug met de maker.

©Karin Jonkers

Het gaat *medium* goed met theatermaker, rapper en producer Merel Pauw. “Ik ben heel veel hele vette leuke dingen aan het doen, maar het is een beetje te veel geweest”, zegt ze met een rasp op haar stem. Ze brengt muziek uit onder de naam van alter ego Elmer, waarmee ze deze zomer met de voorstelling *Nothing Ontploffing* volle theatertentjes trok. “De zomer was geweldig, op Boulevard staan en dat theatrale concept uitvoeren dat ik van mijn muziek heb gemaakt, zien hoe het publiek erop reageert – echt fantastisch.”

“Ik ben gewoon parade gaan maken, het terrein op. Er was een man die zei: ‘Ik houd wel heel erg van hiphop, maar ik haát theater.’ Ik zei: ‘Het is meer een concert dan een voorstelling, dus kom gewoon kijken.’ Hij kwam ook echt, dat waardeerde ik ontzettend want hij wilde eigenlijk gewoon bier drinken met maten. Nadien vroeg ik: ‘En? Wat vond je ervan?’ Hij: ‘Ik vond het helemaal niks.’ Geweldig toch, die eerlijkheid?”

Ongrijpbaar

Vanuit muziektheatercollectief *Dieheleding*, dat direct na de Toneelschool [ArtEZ in Arnhem] werd opgericht, leerde Merel rappen en produceren. Tijdens de voor sommigen zo productieve lockdown maakte en produceerde ze vooral

muziek, met de gedachte ‘dan zien we daarna wel verder.’ “Terwijl ik nummers uitbracht en die al optredend vormgaf, werd de noodzaak groter. Elmer werd belangrijk voor me. Dat is het punt waarop je jezelf gaat overwerken, haha.” Wat dat dan is, die noodzaak? “Er zijn veel te weinig bekende vrouwelijke [v/x] rappers, dat vind ik wanstaltig kut, daar wil ik iets aan veranderen. Ik word ontzettend vrolijk van zelf ranzige teksten maken, zoals *Ik Neuk Je vader* – teksten die mannen trouwens allang maakten – en tegelijkertijd heel eerlijk zijn, zoals met een lied over een paniekaanval krijgen tijdens de seks. Ik wil dronken party nummers maken vanuit vrouwelijk perspectief, wat al nieuw is, en kwetsbaar zijn. Ongrijpbaar. Niet in een hokje te plaatsen.”

Hupsen

Merel en Elmer zijn nog lang niet klaar met ontregelen. “Ik wil andere vrouwbeelden scheppen met mijn werk. Het leuke is dat vooral het queer-deel en het vrouwelijke deel van het publiek dat ontzettend waardeert. De mannen willen vooral door de grond zakken nadat ze mij in een onderbroekje over het podium hebben zien hupsen. Dan denk ik: jaja mannetje. Dit heb jij nog niet gezien hè? Op festivals als Boulevard, vooral bij Boulevard, kan het publiek zichzelf echt laten verrassen, dat is er zo goed aan. Je stapt een tent in en je ziet wel. Misschien vind je het wel helemaal niks, ook goed. Je hebt iets nieuws gezien.”

Teddy Tops, schrijver, programmamaker, intersectioneel feminist, artistiek leider van Mensen Zeggen Dingen.

QUIET COMMUNITY

PRIKKELARME STOELN

ONTVANGST COA

GEBARENCAFÉ

Niet voor kniesoren

The world is a jukebox. Welk muziekje de mensheid het hardst nodig heeft? Festivalredacteur Eric Alink prijst lettertoets B en cijfertoets 22 aan. Druk ze gelijktijdig in, luister zelf maar.

Vier minuten en negentien seconden lang hoor je een melodieuze uitnodiging voor samenkomst. Het jukeboxhitje heet *Come Together*, klassieker van The Beatles. Van lang geleden? Ja, het jaar 1969 lijkt gevoelsmatig eerder in het paleozoïcum dan in de vorige eeuw te liggen. Andere tijden, zou Hans Goedkoop mompelen. Want

eind jaren zestig komt Nederland nog vlot together, in kerken, op sportvelden, in verenigingsslokken. In die overzichtelijke samenleving zijn LHBTI en Q slechts letters op een Scrabble-plankje. Emancipatoire vooruitgang? Dolle Mina's krijgen in die tijd nog het verwijt dat ze hysterisch zijn – een mannelijke poging om de maatschappelijke woede van vrouwen aan een ontregelde *hysterus* [Grieks voor baarmoeder] toe te schrijven. Bovenal is Nederland krijtjeswit, op de Indische en Molukse gemeenschap en een archipel van gastarbeiderpensions na. Kortom: *Come Together* van The Beatles klinkt vrolijk inclusief, maar is niet voor iedereen bedoeld. Zou dat veranderen?

Duralex

De jukeboxtoetsen B22 staan ook voor Boulevard 2022. *Come Together* is het motto van de afgelopen editie. Aan de urgentie ervan twijfelt niemand, want de samenleving – lokaal, nationaal, wereldwijd – lijkt op een Duralex-glas dat in slow motion de grond nadert. Niet alleen de pandemie

versnelt de val, ook de verscherping van de begrippenparen arm-rijk, ontgoochelden – gevestigde orde en wel of geen migrantenachtergrond. Het is een extra reden om *Come Together* eindeloos te draaien. Want anderhalve meter valt nog te overbruggen. Maar lichtjaren? Een troost: op donderdag 4 augustus 12.00 uur check ik op Spotify hoe vaak *Come Together* is beluisterd: 529.860.724 keer. Haast gerustgesteld fiets ik die eerste festivaldag naar het Zuiderpark. Ruim een half miljard keer! Anders dan de wereld vaak doet vermoeden, komen we blijkbaar graag samen.

Hitte

December 2022. Ik draai *Come Together* als oproep aan m'n eigen festivalherinneringen. Kom samen, kom! Het werkt. Uit alle hoeken van m'n geheugen komen ze aan rennen, blij om elkaar weer te zien. Sommige herinneringen vragen of ze beschreven mogen worden. Dat mag, there we go. Eerste terugblik: Boulevard 2022 is rodepeperthoesheet. Elf dagen dorst, waaierverlangen, schaduwlust. Maar de hitte is voor artiesten geen beletsel om zich voor het volle pond te geven. Petje met zonneklep af voor alle makers en uitvoerenden. Wat enigszins verkoelt, zijn de drank, bomen en – in de gunstige zin van het woord – koude rillingen die voorstellingen je bij 34 graden Celsius kunnen bezorgen. De extreme warmte heeft ook een voordeel: zelfs de hardnekkigste sceptici zie ik voor de verleidingen van het Zuiderpark bezwijken. De locatie is groener, ruimer en koeler dan de Italiaanse steenpizza-oven waarin de binnenstad is veranderd.

Waterval

De logistieke keuze om het festival rond de vijver te kranen, blijkt een goede zet. Snoep voor het oog is de Fonteinbar die inclusief terras op vlonders drijft. Het tafereel, dat stilletjes aan de hofvijver van de Efteling ontsnapt lijkt, zal vanaf een nabijgelegen bruggetje honderden keren worden gefotografeerd.

Wat eveneens de aandacht trekt, is het kunstwerk van Tony Cragg midden in de vijver. Het vizelt water omhoog, dat vervolgens klaterend naar beneden valt. Het is de zogenoemde *Schroef van Archimedes*, die elf dagen lang symbolischer is dan een Spijker van Spinoza of Keilbout van Kant. Het waternevelkunstwerk illustreert immers de belangrijkste uitvinding van Archimedes: wat vloeibaar is, kun je naar een hoger niveau brengen. Dat is exact wat de Boulevard hoopt te bewerkstelligen: de samenleving, die steeds vloeibaarder wordt, niet *down the drain* laten gaan maar opstuwen en naar nieuwe hoogtes tillen.

Reddingsboeien

Socioloog Zygmunt Bauman, die een hele trits boeken schreef over de toenemende vloeibaarheid van grenzen – tussen man en vrouw, privé en openbaar, zijn en schijn – zou op deze Boulevard z'n hart ophalen. Helaas, hij stierf in 2017 zonder terug te keren: zelfs hij kan de grens tussen leven en dood niet laten verwateren. Maar verder is het vloeibaarheid troef op Boulevard.

Een van de zwembaden: de sterk visuele theatervoorstelling *Infinity Chan* van theatermaker Eva Line de Boer. Ze laat me kopje-onder gaan in een zondvloed van beelden en

chatberichten. Herkomst: 4chan en 8chan, internetfora voor escapisten die het analoge leven te democratisch, te rechtstatelijk, te saai of eenzaam vinden. Luctor et *non emergo*? Nee. Weliswaar verwacht, onthutst en beklemmt *Infinity Chan*, maar Eva Line laat je niet verdrinken. De reddingsboei is het nagesprek met de regisseur en dramaturg. Even een bekentenis. Voor mij zijn nagesprekken vaak als dat feestje waar je vooraf geen zin in hebt – moe, foute muziek, het risico dat die ene overbuurman weer complottheorieën in je oor gaat schreeuwen – maar waar je stevast toch blij en wijzer vandaan komt. Tuiltje bloemen voor Boulevard: voor haar scherpe programmering, voor alle voor-, na- en verdiepingsgesprekken, voor elf dagen tegenspel aan bathofobie, de groeiende angst voor diepte.

Handrem

Op verzoek van het festival ontwierp de Bossche kunstenaar Rogier Roeters het campagnebeeld 2022: een donkere berg waarin de woorden 'laughing' en 'crying' veelkleurig repeteren. Boven op de berg staat een spandoek met de tekst 'I can't stop'. Verwijst het naar het oneindige speeldooisje dat Boulevard lijkt te zijn? Is het een waarschuwing tegen de gulzigheid die de wereld uitput? Of nog sterker: is het een bangelijke hulproep, die drie jaar na de performance *Ghost Writer and the Broken Hand Brake* van Miet Warlop nagonst? Omdat we wel willen maar niet kunnen stoppen?

Twee gedachten. Een: ja, de handrem is kapot, het duizelt velen bij de gedachte aan de onafwendbaarheid van crashes. Terugkerend bezwerend zinnetje: "Er moet nu echt iets gebeuren." We dienen te stoppen. Met ongelijkheid in kansen en behandeling aanvaard, met uitsluiting dulden, met toezien hoe democratie en rechtsstaat – twee broodnodige condities voor vrije kunst, cultuur en zelfontplooiing – moedwillig beschadigd worden.

Tweede overpeinzing: niet stoppen, maar er juist een schepje bovenop doen. Met stem geven aan weinig gehoorde stemmen, met podia van verbazing bieden, met onszelf en elkaar herinneren aan wat we delen – struikelend mens zijn.

Wonderlijke machine

'I can't stop' is ook de essentie van het *perpetuum mobile*, een machinerie die zichzelf eeuwig in beweging kan houden. Al sinds de middeleeuwen zoeken natuurkundigen koortsig naar het eureka, maar vergeefs. De wonderlijke machine, die ons van energieafhankelijkheid zou verlossen, is nog niet uitgevonden.

Alhoewel: is de Boulevard geen perpetuum mobile? Zo op het eerste gezicht wel. Het is een doordacht knutselwerk van kunst, cultuur en feestzin dat zichzelf op gang houdt. De schone, niet-fossiele brandstof die Boulevard 2022 opwekt: een mix van betovering, gelach, nadenkendheid, ontroering, adrenaline, applaus, verbazing, lust, serotonine, tranen en verbondenheid. Zo voedt het festival zich onophoudelijk met zichzelf.

Wallen

Toch een kanttekening: deze romantische voorstelling van zaken begint in de loop van het festival te rafelen. Dat tekent zich vooral op de slotdag af. Stadswallen onder ogen, blaren op brandende voeten, een lege strip paracetamol in

een backstage prullenbak. Gelukzalige gezichten, dat wel. Maar een perpetuum mobile is Boulevard niet, ook al lijkt ze erop. Welbeschouwd draait en beweegt het festival op de verbeeldingskracht van artiesten, inzet van het team, toewijding van vrijwilligers, erkenning van sponsors en subsidiënten, het vertrouwen van het publiek, groene stroom en de gezamenlijke overtuiging dat we niet bij de pakken neer moeten zitten.

Over wonderlijke machines gesproken: de vuilniswagen van Schippers&VanGucht, waar mensen in de laadbak verdwijnen, werpt nieuw licht op een onopgelost mysterie. Laat een leven zich hergebruiken? Begint reïncarnatie op Boulevard? Ik durf niet in de laadbak te stappen. Voor je het weet ga je dood en keer je terug als festivalkrantje.

Schaamrood

Come Together, Regardless of Age: In het team dat deze achtendertigste Boulevard organiseert, lopen de leeftijden uiteen. De jongste is zeventien, de oudste eenenzeventig. Een stevige mix van erfgoeddragers, jonge honden en tijdloze zielen, waarbij de organisatie in 2022 werk maakt van verjonging. Die tekent zich ook af in de redactie van BLVRD Vandaag. Onder jongeren die aan Huis73 verbonden zijn, recruteert de festivalkrant drie redacteurs. Onder de geuzennaam Jonge Inkt gaan ze aan de slag, waarbij oudere redactieleden hen coachen. Het blijkt een leerzaam project. Zo weet ik van een van de redacteurs – Eef van den Boom – niet hoe hij/zij/die zichzelf ziet. Van essentieel belang? Nee, denk ik aanvankelijk. Hij/zij/die is geestdriftig en net als andere redacteurs verwant aan *Cephalopoda*, de klasse

der inktvissen. Als je gezamenlijk in een zee van taal zwemt, maakt je gender niet uit. Tot het er opeens wel toe doet. Het is zaterdag 6 augustus. Kort nadat vormgever Karin Jonkers klokslag 12.00 uur een nieuwe dagkrant naar de drukker heeft verzonden, besef ik plotseling dat ik in de val van de roestige aannames ben gelopen. Op pagina 4 introduceer ik de Jonge Inkt-redacteurs. Over Eef schrijf ik dat zijn moeder journalist bij het AD is. Zijn? Halsoverkop bel ik met Karin, die de krant terughaalt. We passen de zin zodanig aan dat een geslachtsverwijzing onnodig is. Later zal Eef aan de redactietafel vertellen dat ze zich identificeert met 'zij'. Ik voel vlekkerige drukinkt op m'n wangen. Kleur PMS 165, schaamrood. Op de laatste dag van het festival geeft Eef me een

ansichtkaart. Er staat een danktekst op. Eef is blij dat ze de zee van festivaltaal met ons heeft verkend. Dieper en dieper, waar het wonderwel niet donkerder maar juist lichter werd. Zo helder dat we nog beter zagen wie we waren, zijn en worden.

Lava

In zuidelijke steden voltrekken vieringen zich vaak op het snijvlak van het sacrale en wereldse. Hier verliest Nederland zich in carnaval, schuttersfeesten, bedevaarten, mystiek en onverklaarbare mirakels. Dat laat ook sporen na in het denken over oorzaak en gevolg. Het zuidelijke motto luidt 'Eerst geloven, dan zien'. Nagenoeg altijd gaan vieringen onder de Maas hand in hand met theatraliteit, beeldkracht en rituelen. Dat drietal vind je nadrukkelijk terug in het dna van Boulevard. Iemand die dat haarfijn aanvoelt, is Boukje Schweigman.

Is zij theatermaker of vulkanoloog? De zes vrouwen in haar dansvoorstelling *Eros* vloeien ineens, als geel, rood en oranje lava. Ze bewijzen het ongelijk van het woordenboek, dat 'vulkaan' als mannelijk bestempelt. Ach, taal is langzaam, trager dan lava. Voordat een verandering tot afgekoeld woord is gestold, is de samenleving alweer verder.

Willy Kristus

Ergens in *geloven*. In de gedemystificeerde westerse wereld lijkt dat haast een geestelijke aandoening. We houden niet meer zo van het onzegbare en onzichtbare. Het maakt ons angstig, want het laat zich niet controleren. Zelf ben ik er diep van overtuigd dat we niet zonder ondoordringelijkheid

kunnen. Een wereld die volledig ontcijferd en transparant is, lijkt me de hel.

Gelukkig sta ik daar niet alleen in: Willy Kristus Erlöser reikt me de hand. In het park woon ik een gewijde viering van haar bij. Er is orgelmuziek, thee en hoop. Met tien andere bezoekers vier ik de ongerijmde vertrouwdheid van dit samenzijn. Een mysterie dat ik vaak op dit festival heb beleefd, vooral in kleine voorstellingen: hoe je thuis kunt voelen bij mensen die je niet kent, louter op grond van gedeelde aandacht. Come Together, Unknown Believers.

Alles Gegeven

Kleine voorvallen, grote lessen. Ik ondervind het aan den lijve deze Boulevard. Voor dagkrant *BLVRD Vandaag* benader ik het team van Gavin-Viano. Maar liefst achttien keer speelt hij zijn muziektheatersolo *Able To Fuck Love*. In een mail aan zijn team vraag ik of Gavin-Viano wil meedoen aan voropaginarubriek *Alles Gegeven*. Het houdt in dat hij zich direct na zijn voorstelling in de kleedkamer laat fotograferen en enkele korte vragen beantwoordt. Om zijn team een indruk te geven, mail ik ook enkele oudere pdf's van *Alles Gegeven*.

Ze antwoorden. Of ik hun kan vertellen wat de strekking van de vragen zal zijn? Ik ben beduusd, enigszins wrevelig. De rubriek bestaat al acht jaar. Nooit eerder heeft een artiest of gezelschap met tegenvragen of condities gereageerd. Ik antwoord dat het om slechts twee of drie spontane, onschuldige vragen zal gaan.

Het is geen indringend tv-interview op prime time, het is Boulevard, wat een waarborg voor sympathieke bejegening zou moeten zijn. Hun antwoord: ze kennen het festival niet, voelen grote verantwoordelijkheid voor de veiligheid van hun artiest, willen precies weten wat de onderwerpen zullen zijn.

Maar het komt goed, we lichten onze standpunten toe en bereiken overeenstemming. Later zullen we elkaar bij Tent Rood ontmoeten, hartelijk de handen schudden. Binnen zie ik Gavin-Viano optreden. In m'n hoofd valt een kwartje. Oude munt, nieuw besef: een jonge Rotterdamse artiest die kleur noch queerness verbloemt, heeft waarschijnlijk afgeleerd om blind op goede redactionele intenties te vertrouwen. Ik vrees dat m'n

zuidelijke zucht naar amicaliteit – “join the Boulevard-family” – botst met de weerbarstige werkelijkheid van velen. Wie de maatschappelijke erkenning van zijn/haar/diens identiteit niet als vanzelfsprekend ervaart, zal vaak bedachtzamer manoeuvreren.

Eten

In de backstagetent vis ik een verfromfaaide dinerbon uit m'n broekzak. Elke dag bewijzen de maaltijden van chefkok Hellen van Es en haar team dat *duurzaamheid* op Boulevard geen dik gepaneerd woord op een bedje van schone schijn is. Vrijwel alles op het buffet is vega[n], met zelfs gluten- en lactosevrije alternatieven. ‘Der Mensch ist, was er ißt’, wist de Duitse filosoof Feuerbach. Als dat zo is, zijn de 230 medewerkers, vrijwilligers en artiesten die hier dagelijks aanschuiven geen lihanboutjes of watertomaten. Dankzij de zorgvuldige omgang van Boulevard met voedsel is zelfs een woord uit het festivaljargon geschrapt. Adieu, *restjesdag*.

Schuiven

Dit is het festival van de vervloeiende grenzen in gender, leeftijd, genres, culturen, binnen- en buitenwereld, disciplines, particulier en openbaar, wanhoop en hoop. Ik zag het bij *NarcoSexuals* van Dries Verhoeven, bij het nachtelijk tweeluik *FOMO* op de Tramkade, bij *Born to Exist, the woman I know* van Joseph Toonga, bij *Indisch Interieur* van Bo Tarenskeen, bij meer en nog meer en – help, sluit de schuiven van de stormvloedkering,

want het geheugen overspoelt zichzelf.

Weer tot rust. Een maandag, begin december 2022. Ik check opnieuw hoe vaak *Come Together* op Spotify is gedraaid: 559.064.249 maal. Dat is 29.203.525 keer meer dan op de eerste festivaldag in augustus! Ik glunder. In krap een half jaar tijd is de muzikale oproep tot samenkomst opmerkelijk vaak beluisterd. Maar liefst dertig miljoen keer! Wie daar niet de invloed van Boulevard in ziet, is een kniesoor.

Eric Alink, journalist, schrijver, stadschroniqueur

©Jean Philipse | Karin Jonkers

©Karin Jonkers

Kunst, wijk, publiek

In de jarenzestigwijk de Kruiskamp [Den Bosch-West] werkt Corpo Máquina Society een festivalweek lang in een gymzaal en verwelkomt er publiek. Dit Brabantse platform voor choreografie en beweging strijkt graag naar in wijken die als problematisch te boek staan. Artistiek leider en choreograaf Guilherme Miotto vindt er stevast energie, lef en directheid.

©Jean Philippe

A

ugustus 2022. Ramen en deuren blijven dicht, mensen die thuis zijn verplaatsen zich zo min mogelijk en de eenden in het parkje liggen nog stiller in het water dan anders.

Al langere tijd achter elkaar is het warmer dan we gewend zijn. Veel warmer.

Op maandag 8 augustus, de dag dat

we aankomen om in de gymzaal van de Brede Bossche School aan de Jan Olieslaegerstraat ons decor op te bouwen, ligt de wijk die we kozen om zijn levendigheid en dynamiek er roerloos en onbewogen bij. Gesloten als een oester. Toch staat er die dinsdag als we beginnen een groep deelnemers uit Kruiskamp op de vloer. De dagen daarna zullen ze blijven komen.

Voetbal en dans

Het idee is dat we vijf dagen lang aan onze nieuwe productie *It takes a Child to raise a Village/football meets dance* werken. In de ochtenden met een team van veertien [jong]volwassen performers: dansers, acteurs, freestyle voetballers en muzikanten. In de middag sluiten kinderen uit de wijk aan, deelnemers tussen acht en twaalf jaar. Aan den lijve gaan zij ondervinden of het materiaal dat

Guilherme Miotto met de performers maakt, uitnodigt om mee te doen. In de uiteindelijke voorstelling zullen kinderen en performers als gelijkwaardige spelers op het podium staan. Tijdens Boulevard is die voorstelling er nog niet. In deze drempelloze gymzaal gaan we samen spelen, dingen uitproberen, zien waar we uitkomen. En aan het eind van iedere dag is publiek welkom om mee te kijken wat er aan het ontstaan is.

Prachtig publiek

Waar een kunstwerk gecreëerd en/of gepresenteerd wordt, doet ieders aanwezigheid ertoe en heeft ieder een rol. We geven immers samen betekenis. Het publiek van Theaterfestival Boulevard pakt die rol met verve. Afstand en hitte trotserend, verzamelen zich elke middag om 16.30 uur bezoekers bij de ingang van de gymzaal, achter in West. Ze druppelen binnen, vinden hun plek en geven zich over. Grote blowers blazen hier en daar een gat in de nieuwsgierigheid en concentratie, maar spreekwoordelijk gaan alle ramen en deuren open. Prachtig publiek, op Boulevard! Kijken naar werk in wording vraagt immers veel. In de zoektocht naar theater waar deze tijd om vraagt, schrikt Corpo Máquina Society er niet voor terug om veel te vragen. Begeleid door jullie blik, lach, bemoediging, betrokkenheid, frons, vraag, zucht, doorzettingsvermogen en applaus, kon onze voorstelling groeien. We hebben er samen aan gewerkt. Om dat 'samen' is het ons te doen.

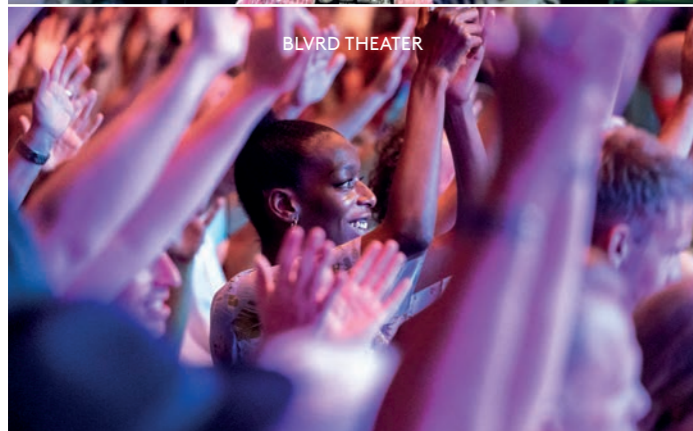
Heleen Volman, co-directeur Corpo Máquina Society

BLVRD THEATER | SOPHIE STRAAT | NL | levenslied 2.0

BLVRD THEATER

BLVRD THEATER

BLVRD THEATER | DE DOLFIJNTJES | BE | Petit Requiem

©Jean Philipse | Karin Jonkers

STEFFEN MORRISON | NL | Soul Revolution

©Karin Jonkers

Smoorverliefd op Boulevard

©Karin Jonkers

Het begon allemaal hartje zomer 2016, in een heet tentje op Boulevard. Zij manoeuvreerde het publiek naar binnen en ik zong de longen uit mijn lijf.

E

nkel in die elf dagen in augustus ademt Den Bosch voor mij vrijheid, liefde en veelkleurigheid. De stad beweegt dan anders en ik durf mee te bewegen. En ik werd smoorverliefd, op haar. Maar waren we verliefd op de roes van het festival of op elkaar? En accepteerde mijn vriend dit alleen onder de lichtjes en magie van Boulevard of zou dit nog steeds bestaan tijdens het opbouwen van de kermis, die steevast na Boulevard volgt?

Nadat het tentdoek was gevallen, bleef de liefde in het geheim bestaan. Alleen ieder jaar tijdens Boulevard bestonden wij weer heel even in het openbaar. Want hoe kan je iets zijn wat in je eigen stad niet zichtbaar is? Hoe kan je iets vieren wat in je eigen stad niet bestaat?

Queer Arts Platform

Dat wat er niet is, kunnen we samen creëren. Zo ontstond TREK IETS LEUKS UIT, een Queer Arts Platform dat de

veelkleurigheid van Den Bosch samenbrengt en viert. Boulevard gaf ons het vertrouwen en wij gaven onze community een podium. We brachten mensen en queerculturen samen die nooit eerder met elkaar het podium deelden. Van Vogueing tot Whacking, van Drag tot Circus & van DJ tot Spoken Word.

Queerness krijgt bij ons in de volle breedte een podium om zichtbaarheid en dus veiligheid te creëren in de stad. En waar wij eerst werden 'gewaarschuwd' dat daar geen publiek voor zou zijn in Den Bosch, zat de grote theatertent afgelopen zomer vol met een divers, jong en kleurrijk publiek. Vanaf het podium zagen wij in de zaal ouders met kinderen zitten die zichzelf voor het eerst herkenden in hun eigen stad.

In openheid

En diezelfde avond kuste ik haar. Zes jaar later, niet in maar voor de tent. In alle openheid, veiligheid en trots, tussen onze community en het publiek. Een plek die wij samen hebben gecreëerd. Queer Den Bosch, het bestaat nu toch echt. Mede dankzij jullie.

Kirsten van Teijn, cabaretier en mede-grondlegger van TREK IETS LEUKS UIT

VRIJWILLIGERS / MEDEWERKERS BOULEVARD EN BLAUWE ENGELEN

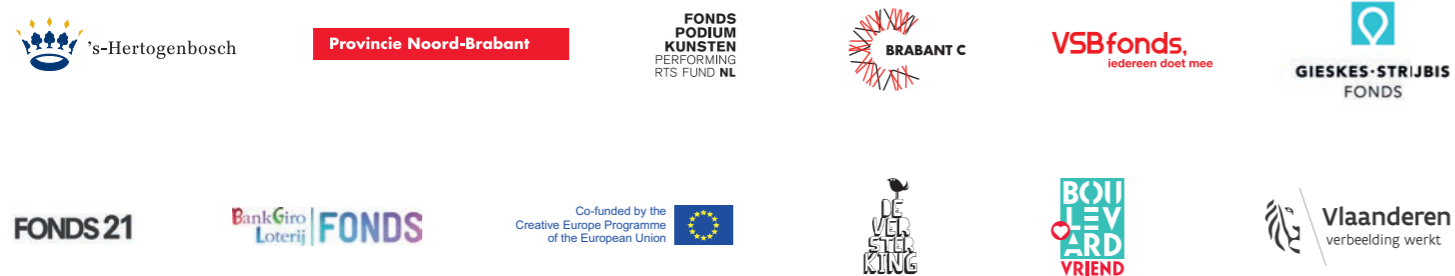

©Karin Jonkers

©Karin Jonkers

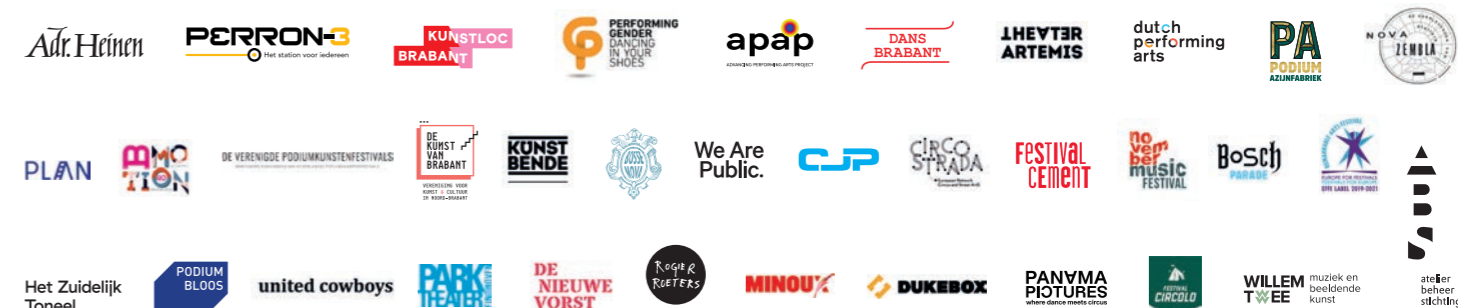
Subsidiënten/begunstigers

Partners

Culturele Partners

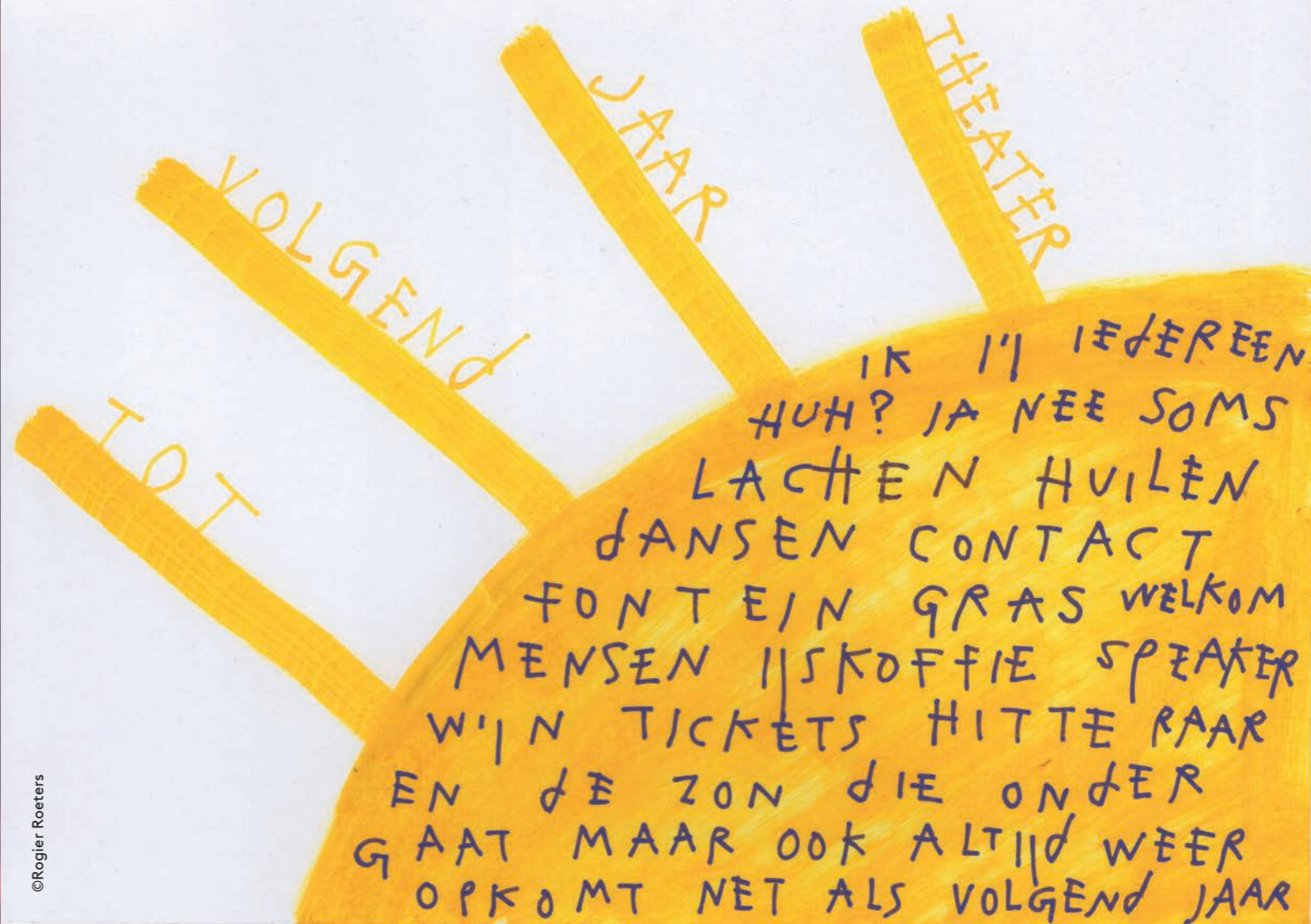
Theaterfestival Boulevard 2022 was niet mogelijk geweest zonder de betrokken steun van onze vrienden en vrijwilligers.

Colofon

Terugblik 2022 is een uitgave
van Theaterfestival Boulevard
's-Hertogenbosch

Samenstelling:

Nina Aalders, Eric Alink,
Tessa Smeulers, Moniek de Zeeuw
Teksten: Eric Alink, Hendrik de Pecker,
Kirsten van Teijn, Teddy Tops, Heleen Volman
Eindredactie: Eric Alink
Grafische vormgeving:
Karin Jonkers/Yell & Yonkers
Druk: Libertas Pascal

ULTIMA VEZ/SEPPE BAEYENS | BE | Birds

Theaterfestival Boulevard 2023 | do 3 t/m zo 13 augustus

Sint Josephstraat 18
5211 NJ 's-Hertogenbosch
www.festivalboulevard.nl
073 6124 505

 @tfboulevard

 /festivalboulevard

 festival_boulevard

